

**Akilereerlugu mobilt bredbåndimik
atuisunut immikkut malitassat**

- Inuussutissarsiortut -

Januar 2014

Imai

1. Atuisunut malitassat atuuffiat.....	3
2. Pisariaqartinneqartut.....	3
3. TELE-p pilersuisussaataitanaera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit .	3
4. Akiliineq immiinerlu.....	4
5. Atuisup akisussaaffia.....	5
6. Atuisup sumiginnaanera.....	6
7. Atuutilerfia.....	6

1. Atuisunut malitassat atuuffiat

Ingerlatseqatigiiffiup akuersissummik pigisaqarnera naapertorlugu TELE-mit neqeroorutigineqartumut akilereerlugu mobilt bredbåndimik atuinermut inuussutissarsiortunik isumaqatigiissutinut atuisut immikkut malitassat tulliuttut atuupput, TELE-p Inuussutissarsiortunut kiffartuussineranut ingerlatsineranullu Atuisunut malitassanut nalinginnaasunut tapertatut. Malitassat imminnut akерleriippata, kiffartuussissutinik atuisunut immikkut malitassat salliutinneqassapput.

Akilereerlugu mobilt bredbåndi TELE-p attaveqaatinut angallattakkanut kiffartuussineranik, tassalu attaveqaatit angallattakkat atorlugit internetimut aammalu SMS-imut kiffartuussinermik atuisunut atuisinnaangortitsisumik, atuisinnaangortitsisarpoq.

Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussinermik atuisoqarsinnaassappat, atuisup terminalimut atortuisa tamatumunnga naatsorsuussaanaissaat, atuisullu atortuisa eqqortumik attavilerneqarsimanissaat pisariaqarpoq.

2. Pisariaqartinneqartut

Akilereerlugu mobilt bredbåndip Kalaallit Nunaanni atorsinnaanaissaanut sukkulluunniit attaveqarfiusinnaagunartut pillugit paasissutissat TELE-p nittartagaa, www.tele.gl, aqutigalugu takuneqarsinnaapput, imaluunniit TELE-mut saaffiginnikkut paasissutissiissutigineqarsinnaallutik. Akilereerlugu mobilt bredbånd taamaallaat mobilt bredbåndimut attaveqarfiusinnaasuni atorнеqarsinnaavoq.

3. TELE-p pilersuisussaataitanera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit

TELE-p nioqutigisai pillugit naqitami atortorissaarutit taakkulu atuuffii suut atuisup atorsinnaanera takuneqarsinnaapput.

3.A. Ingerlatsineq sukkassuserlu

TELE-p teknikkimut, aserfallatsaaliuinermut ingerlatsinermullu tunngasut pissutigalugit pisariaqartut nalilerpagu, akilereerlugu mobilt bredbåndip kiffartuussissutigineqarnerani pisariaqartinneqartumik allangortiterissalluni TELE pisinnaatitaavoq, soorlu ilaatigut atuisutut atermut, password-imut kodinullu allanut TELE-mit tunniunneqarsimasunut tunngatillugu. Aamma oqartussaasut piumasaqaataannik naammassinnikkumalluni pisariaqartinneqarsinnaasunik allannguinnissamut TELE pisinnaatitaavoq. Allannguinnernut atatillugu atuisup aningaasartuutigisinnaasai TELE-p susassarinnilai, tamatumunngalu atatillugu TELE taarsiissuteqarnissamut piumasaqarfigineqarsinnaangilaq.

Kiffartuussissutip teknikkikkut piginnaasai pissutaallutik attaveqatigiinnerup sukkassusaata allangorarsinnaanera atuisup ilisimassavaa.

TELE-p akilereerlugu mobilt bredbåndimik kiffartuussissutaanut attaveqartitsisoqartarpoq sukkassuseq annertunerpaasussatut taaneqartoq atorlugu. Atuisut qanoq amerlatigisut mobilinut attaveqaammik/napparummik ataatsimik ataatsikkut atuinersut (piginnaasap arlalinnit atorнеqarnera) aammalu atuisup sumiinnera apequtaalluni, sukkassuseq allangorarsinnaavoq. Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinut tamanut sukkassutsit, protokol overhead ilanngullugu, nalunaarneqarput.

Ingerlatsinermut isumannaallisaanermullu tunngassuteqartut pissutigalugit internetimut kiffartuussissummik atuinermi periarfissanik killilersuigallarsinnaanissamut TELE imminut piginnaatippoq.

TELE aammattaaq imminut piginnaatippoq (atuisup TELE-mit taarsiiffigineqarnissamik piumasaqarfigisinnaangisaanik, makku pissutigalugit):

- a. iserfissiani (proxies-it ilanngullugit) ammasoqarnersoq misissussallugu kiisalu atuisup atortuini e-mailserverinik (relays) atornerlunneqarsinnaasunik ammaanissamut.
- b. e-mailit tigusat nassiussallu virus-iussinuasutut, spam-iussinuasutut imaluunniit phishing-iussinuasutut nalilerneqartut ingerlaqqinnissaat itigartissallugit.
- c. TELE-p internetimut kiffartuussiviani inuup allap attavii assersuutigalugu virusinik, spam-inik imaluunniit phishing-inik siaruarternernut atornerlunneqartutut nalilerneqartut matunissaannut.
- d. piffissap ataatsip iluani e-mailit nassiunneqartut amerlassusaannik killiliinissamut.
- e. pisariaqartitsineq naapertorlugu serverit software-iinik piorsaanissamut.

3.B. Nunap allap attaveqaataanik atuineq (roaming)

Nunap allap attaveqaataanik atuinermi, tassa nunami allamiitilluni, akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussinerit atorneqarsinnaangillat.

4. Akiliineq immiinerlu

4.A. Akiliisitsisarneq

Akilereerlugu mobilt bredbåndikkut kiffartuussinerimut akit TELE-mit aalajangersarneqartarput Naalakkersuisuniillu akuerineqartarlutik malittarisassat atuuttut taakkununga tunngasut naapertorlugit. Akit akitsuutillu atuuttut paasissutissartaat TELE-p nittartagaani www.tele.gl-imi takuneqarsinnaapput.

Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinik atuinerlutik akiliisitsineq pisarpoq atuisimanerup annertussusaa naapertorlugu, tassa atuisup nassiussillunilu tigusaqarsimanerata (paasissutissanut attavimmik atuinerata) annertussusaa tunngavigalugu. Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinik atuinermi qanorluunniit ittumi, soorlu ilaatigut internetimik mailimillu atuineri, paasissutissanik nassiussisoqarlunilu tigusisoqartarnera – taamaammallu atuinerimut akiligassiisoqartarnera – atuisumit eqqumaffigineqassasoq TELE-mit inassutigineqarpoq.

4.B. Immiineq

Akilereerlugu mobilt bredbåndip kontoanut aningaasanik ikisineq kodimik anillatsitamik/kiliortortakkamik atorsinnaangortitsinikkut imaluunniit internet aqqutigalugu pisinikkut pisinnaavoq. Atorsinnaangortitsinerimut atuisup kontoanut nalunaarsorneqartarpoq immiussap nalinga, aningaasallu immiunneqartut nalingi atorneqarsinnaassapput SIM-korti atorsinnaajuartillugu. Saldo pillugu paasiniaanermi SMS-imut sullissineq aqqutigineqarsinnaavoq imaluunniit TELE-mut saaffiginnittoqarsinnaalluni. Annerpaamik 3.000 kr.-inik imaqarsinnaavoq.

Kodit anillatsitat/kiliortortakkat TELE-p niuertorisassamisut akuerisimangisaani pisiarineqarsimasut TELE-p akisussaaffingngilai. Oqaluussinissamut konto-p imai TELE-p ilanngarsinnaavai, kodi anillatsitaq/kiliortortagaq tuniniaanissamik akuerisaangitsumi pisiaasimappat. Kiliortortakkat atorsinnaangortinneqanngitsut ullormit sananeqarfimminnit ukiuni pingasuni atuuffeqarput, kodilli anillatsitat naqiterneqarnerminningaanniit qaammatini 12-ni atuuffeqarlutik. Kodit atuarneqarsinnaangitsut aningaasartaat utertinneqarneq ajorput, atuisullu akisussaaffigaa kodit atorneqalinnginnerminni allanit pissarsiarineqannginnissaat atornerlunneqannginnissaallu.

Atuisup oqaluussinissamut saldo-mini sinnerisinnaasai suliarineranut akiliuteqarluni utertinneqarsinnaapput, tamanna allakkatigut qinnuteqaatigineqarpat. Utertitsinissamik piunasaqarneq konto-p matuneqarnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 12-t qaangiunneranni saqqummiunneqarsimassaaq.

4.C Akitsuusiinerup minnerpaaffissaa

Atuineq nalunaarsugaq qaammatip ataatsip iluani naatsorsorneqarluni 25 kr.-init minneruppat, TELE atuisup konto-aniit akitsuummik akiliisitsisinnaavoq. Akitsuusiussaq atuisup konto-anit peerneqassaaq qaammatip tulliup aallartinnerani.

5. Atuisup akisussaaffia

Atuisup SIM-kortitaarnermi isertuussanik marlunnik isissutissartalik, tassalu Personal Identification Number (PIN-kode) ataaseq aamma en Personal Unblocking Key (PUK-kode) ataaseq pissarsiarissavai. PIN- aamma PUK-kodi SIM-kortip allanit atornerlunneqarsinnaaneranut illersuutitut atuupput. SIM-korti, PIN-kodi aamma PUK-kodi tamarmik immikkut isumannaatsumi toqqortarineqassapput. Paasissutissanik taakkuningga allap atornerluinera atuisup akisussaaffigaa.

PIN-kodit, PUK-kodit, IP-adressit, atuisutut ateq kodillu allat TELE-mit atugassanngorneqartut TELE-p pigisarai aammalu atuisuunerup uninnerani utertinneqartutut isigineqarlutik. PIN-kodi tulleriiginnarnik pingasoriarluni kukkusumik toortarneqaraangat, SIM-korti nammineertumik matuneqartarpoq, kingornagullu PUK-kodi atorlugu aatsaat ammarneqarsinnaasarluni. PUK-kodi tulleriiginnarnik qulinik kukkusumik toortarneqaraangat SIM-korti matuneqavittarpoq. Atuisup PIN-kodini imaluunniit PUK-kodini tammarsimaguniuk, akiliilluni TELE-mit paasisinnaavaa. Isumannaallisaaneq pissutigalugu atuisup najukkamisut nalunaarutigisaanut kodit nassiunneqartarput.

Atuisup kodiinik aamma SIM-kortianik allat atornerluinerat atuisup akisussaaffigaa aammalu atornerluisoqarsimappat, kodit tammarsimappata imaluunniit allap PIN-kodi paasisassarinagu paasisimappagu erngerluni TELE nalunaarfigisassaralugu, taamaalilluni annerusumik atuisoqalinnginnerani TELE matusisinnaanngorlugu.

SIM-korti atorneqartuattilluni atuuttuarsinnaavoq. Atuisoq ullormi kingullermik ikisinerminngaanniit qaammatini qulingiluani aningaasanik ikiseqqissimangippat, SIM-korti matuneqassaaq normulu atorunnaarsinneqassalluni. Taamaattoq aningaasanik ikiseqqittoqarneratigut SIM-korti aammalu saldo-mi sinnerussimasinnaasut suli qaammammi ataatsimi atorsinnaanngorteqqinneqarsinnaapput.

Atuisup, assersuutigalugu internetikkut paasissutissat sorliit atussanerlugit nammineerluni aalajangigassaraa. Tassani paasissutissat tamarmik pineqarput, ilaatigut paasissutissat nittartakkaneersut, mail-it, innersuussissutit (links), nutaarsiassaqaartitsiviit chatertarfiilluunniit.

Atuisup internetiminngaanniit atortussanik atuinerani aallerneranilu imaluunniit programminik e-mailikkut tigusaminik ammaaneranani qarasaasiaa virusinik pissarsisinnaavoq, imaluunniit atuisup interneterusaarnerani qarasaasiaq avataaniit sunnerneqarsinnaalluni. TELE pissutsinut taamaattunut sunniuteqanngilaq aammalu tamatuma kingunerisaanik ajortittunut annaasanulluunniit akisussaatinneqarsinnaanani.

Internetimut kiffartuussivik aqqutigalugu paasissutissat atuisup allanut atugassiisutigisani tamaasa nammineq akisussaaffigai. Atuisup tamatumunnga tunngatillugu pisuni tamani TELE annaasaqaartissanngilaa. Taamatuttaaq internetimeersunik atortussanik atuinermi piginneqqaartussaataaeranut pisinnaatitaaffiit qulakkeerneqarnissaat atuisup akisussaaffigaa.

Atuisup internet niuerneranut imaluunniit internetikkut sullissinernik pisineranut atorsimappagu, TELE akisussaasussaannngilaq, tamanna atuisup allallu pineqartup akornanni aqqeeqatigiiffiusussaammat.

6. Atuisup sumiginnaanera

Ingerlatseqatigiiffiup akuersissummik pigisaqarnera naapertorlugu akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussivimmik TELE-p neqeroorutigisaanik atuisoq pisussaaffimminik annertuumik sumiginnaappat, TELE atuisup kiffartuussivimmik atuineranik mattussisinnatitaavoq.

Pissutsit makku annertuumik sumiginnaanermut ilaasutut isigineqarput:

- a. Atuisup qarasaasiat allat internetikkut iserfiginiarpagit, imaluunniit sullississutit internetimut attavilikkat akuersissummik peqqaarani iserfiginiarpagit (hacking).
- b. Atuisup ilisimasaanik ilisimangisaanilluunniit atuisup attaveqaataa atornerlunneqarpat, soorlu virusinik, spam-inik, phishing-inik il.il. siaruarternernut.
- c. Atuisup paasissutissanik aallernikkut, allanut nassiussuinermit assigisaanilluunniit iliornermigut inuup allap piginnittussaataanera innarlerpagu.
- d. Atuisup nassiussuinermit paasissutissat, soorlu IP-adressit imaluunniit header-inut paasissutissat piarsimappagit imaluunniit peqquuserlulluni allangortippagit.
- e. Atuisup interneternermit ileqqorissaarnissamut maleruagassat allasimangitsut qaqugukkulluunniit atuuttut unioqquittaqattaarpagit.

Internetimut kiffartuussissummik atuisinnaanerup matuneqarnera akiliummik appaaffiuneq ajorpoq imaluunniit piffissamut attaveerutsitsiffiusumut akitsuusiussat minnerpaaffilerneqarnerannik nassataqarneq ajorpoq.

Qulaani sumiginnaanerit aallaavigalugit atuisup attaveqaataanik matusisoqarsimappat, TELE-p atuisumut tunngassutillit siuortoortumik ilisimatitseqqaarnani atorunnaarsissinnaavai.

TELE-p sullissinernut malitassiaani nalinginnaasuni sumiginnaanermut aalajangersakkat aammattaq atuupput.

7. Atuutilerfia

Akilereerlugu Mobilt Bredbåndimut malitassat Naalackersuisunit akuerineqarput atuutilerlutillu ulloq 14. februar 2014.